

nokkal tegyenek kivételt. Amikor már nagyon összekuszálódtak a vélemények, a vezér ki-mondta a szentenciát: „Ugy látom, még nem ért meg ez a dolog a közgyűlésre, majd ha ki-kristályosodik a vélemény, akkor visszük be” és így is lőn, a tanács egyhangulag bele-nyugodott.

A másik kényesebb kérdés két indítvány volt, a Világos-utca és a Zrinyi-utca kikövezésére. Indokolt kívánság mindkettő, de ha nincs rá fedezet. A rideg elutasító javaslat azonban nem ajánlatos, mert a közgyűlésen visszafelé sült el, éppen ezért a polgármester vezényletére úgy határoztak az előkészítők, hogy nem is javasol-ják az elutasítást, hanem azt, hogy a jövő évi kövezési programot gazdagítsa vele a város közönsége. A „holnap” elve — mint taktikai fogás — már nem új keletű, a mondai egy-szerű ember alkalmazta talán először, amikor az ördöggel akadt valami dolga, de azért még mindig nagyszerűen beválik és a torony alatti politikában különösen sokszor alkalmazzák — sikerrel.

A kulturügyekkel azonban baj történt. *Gadl* Endre egyszer csak eltűnt az ülésről, aktái ott-maradtak ugyan a zóldasztalon, de — meg-próbálkoztak vele többben — nem tudott senki kiokosodni belőlük és így a szerdai közgyűlés mentes lesz mindenemű kultúrtól.

A legveszélyesebb ügyeket, a város pénzügyeit, készítette elő a magisztrátus a legsimábban. *Rack* Lipót halkán referált. Először az 515 millió póthitel említette. Nem is tett mást, mint megemlítette, mert a polgármester ezáltal röviden intézte el a kérdést, mondván: „Ugy visszük be, mint ahogy a pénzügyi bizottság javasolja.” Többet nem is mondott róla senki, amiből arra lehet következtetni, hogy ezt a tanácsi javaslatot a polgármester veszi kezelésbe szerdán, ez pedig azt jelenti, hogy *viharokat vár miatta*, de fölveszi a harcot bátor elszántsággal és a biztos győzelembe vetett remény szilárd hitével. A hidvámok felemelése is simán ment, csupán *Berzenczey* Domokos szólt ellene, de ő nem tanácsbeli és szava az előkészítésnél nem esik latba.

Legutójjára két elég fontos darab maradt. Az egyik *Mihálovics* Dezső indítványa a fadr-megállapítások ügyében, a másik pedig a Rákóczi-tér átengedésének az ügye. Mindkettő *Balogh* Károly reszortjába tartozik. *Mihálovics* indítványáról megállapította a tanács, hogy az nem indítvány, hanem interpelláció, de a közgyűlés még így sem illetékes benne. A Rákóczi-tér ügyében pedig *Regdon* Gejza meg-felelkezte a tanács határozatát. A tanácsnak az az álláspontja, hogy ez a határozat nem volt véghatározat és így felelkezésnek nincs helye, tehát azt nem is terjeszti a közgyűlés elé. A kérdés azért mégis bekerül, *Wimmer* Fülöp ugyanis külön indítvány formájában javasolja, hogy bizonyos föltételek mellett engedje át a kéri telket az állami hivatalpalota számára a város közönsége. A tanács kénytelen-kelletlen előterjeszti az indítványt, de diplomatikus ja-vaslattal. Ismét holnapra apellál, mert úgy ál-lítja be a kérdést, hogy a tárgyalások folynak és az alku sikerét veszélyeztetné, ha a közgyű-lés már most végleges határozatot hozna ebben a kérdésben. A tanács majd a júniusi közgyű-lésen ismét a közgyűlés elé viszi a kérdést. Közben a főügyész örömmel konstata, hogy zavarodik már a tér ügye, a törvényszéki el-nők külön tervekkel komplikálják. Még csak azt szeretné, ha az egyetem is bedlana az igénylők sorába, mert így biztos lenne, hogy a tér par-lagon marad.

Ezzel azután ki is merült az előterjesztés, pedig a déli harangszóbból még fél óra hiány-zott és addig joga van minden városatyának indítványt, vagy interpellációt bejegyezni. Csak most vette észre valaki *Gaál* Endre eltűnését, de a főjegyző szeliden legyintett: „Majd ju-niusban megreferálhatja az aktáit.” A polgár-mesterhelyettes is így vélekedett: „A tizenkét ózát még csak respektáljuk, de *Gaál* Bandit nem ügön.” Ami azt jelenti, hogy a harang-szóig permanenciába maradt a tanács, de nem történt semmi baj. A jól végzett taktikai előké-sztés után nyugodt hangulatban ment ki-ki oda, ahova leginkább vágyakozott.

Butorozott szobát keresek, lehetőleg a Belvárosban június elsejére. Ajánlatokat „Jó lakó” jelígre a kiadóra.

A tanács egyszer már átengedte a Rákóczi-teret.

(A Szeged tudósítójától.) Lapunk más helyén röviden megemlékezünk arról, hogy a város tanácsa milyen formában viszi a Rákóczi-tér ügyét a szerdai közgyűlés elé, hogy *Regdon* Gejza mtiszaki főtanácsos felelkezését hivatal-ból visszautasítja és hogy *Wimmer* Fülöp külön indítványt halogató javaslattal terjeszti elő. Szükségesnek tartjuk, hogy ezzel az igen fon-tos kérdéssel a város közönségének helyes tájé-koztatása céljából részleesebben foglalkozzunk. Éppen ezért *Regdon* Gejza felelkezését, amely már úgy sem kerül a közgyűlés elé, kivonato-san leközöljük.

Regdon Gejza mindenekelőtt azt kéri, hogy felelkezését teljes terjedelmében ismeresse a tanács a közgyűléssel. Majd a következőket írja:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a város közön-sége a Rákóczi-tér Mérey-utca felőli részét az állami központi hivatali épület céljaira díj-talanul átengedi, azzal a kikötéssel, hogy az állam az építkezést legkésőbb az 1924. év ta-vaszán megkezdje, az épületben elhelyezi mind-azokat az állami hivatalokat, amelyek ezidő-szerint bérhelyiségekben, vagy a városi szék-épületben és bérházban vannak elhelyezve, továbbá lakást létesít az elhelyezendő hivatalok főnökeinek és esetleg egyes beosztott tisztvise-lőinek is és végül, hogy az így felszabaduló lakásokat és helyiségeket a város közönségének visszaadja. Szóbanforgó építkezési ügyben az első döntő lépés megőrléte, nevezetesen az egyes érdekelt miniszterek elvi hozzájárulásának kieszközlése után a város hatóságához fordul-tam, kérve a városi tanács határozatát arra-nézve, hogy a Rákóczi-teret, mint a szóbanfoglalt egyedüli alkalmas telket engedje át az építke-zés céljaira. E kérésemre a város tanácsa múlt évi november hó 14-én hivatalommal közölte, hogy elvileg hozzájárul ahhoz, hogy a szóban-forgó épület a közösen megállapítandó feltéte-lek mellett a Rákóczi-téren emeltesék fel. Majd később, április 19-én kelt határozatában is hajlandónak nyilatkozott a Rákóczi-teret át-engetni — bizonyos ellenszolgáltatások ellenében.

E határozatok után egy pillanatig sem gon-dolhattam arra, hogy a város tanácsa nemso-kára más álláspontra helyezkedik. Időközben — még mielőtt a tanács újabb álláspontja tu-domásomra jutott volna — előterjesztésemre a kereskedelemügyi miniszter kiküldötte a Rákóczi-téren helyszíni szemlét tartott, amelynek ked-vező eredménye alapján az összes érdekelt mi-niszteriumok intencióinak megfelelően már folya-

matba is tette a vázlatos tervek és költségve-tések elkészítését.

A Rákóczi-téri megoldás azért az egyetlen lehető megoldás, mert más alkalmas összefüggő telek, amely az elengedhetetlenül szükséges centrális fekvéssel is rendelkezik, nem található, viszont az építkezést több telken szétdarabolni anyagi, esztétikai és célszerűségi okokból lehe-tetlen, mert a szétdarabolás úgy az állam, mint a város és talán elsősorban a város közönsé-gének érdekeibe ütköznék.

Ez az építkezés jelentékenyen enyhítené a lakás-inséget, mert mintegy 80 lakás szabadulna fel és igen számottevő munkát és jövedelmet je-lentene a város kereskedelmének és iparának.

Kötelességemnek tartom még közölni a város közönségével, hogy információim szerint a *Sátor-aljajuhely* városában megindított hasonló irányu-tórekves már testet öltött, amennyiben mintegy hétszázmillió korona költséggel az ottani köz-ponti állami hivatali épület építése a közeljövő-ben már megindul, továbbá, hogy a kormány intenciói szerint a következő város, ahol hasonló épület létesítése tervbe vétetett, Szeged lenne.

Nagy kár, hogy a szerdai közgyűlés tárgy-sorozatáról a tanács elttitkázta ezt a felelke-zést, amely bizonyára meggyőzte volna a józan többséget a tanácsi elzárkózás helytelenségéről. Szerencsére *Wimmer* Fülöp indítványával mégis napirendre kerül a kérdés, ugyanis *Wimmer* Fülöp indítványában a következőket mondja:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a Rákóczi-teret az állam által legalább egymilliárd költséggel felépítendő és a városban elhelyezett különféle hivatalok befogadására alkalmas épület céljaira átengedi, ha az állam kötelezi magát arra, hogy az építkezést még a folyó évben megkezdje és az épületet a jövő év folyamán végleg elkészíti. A nagyon értékes telket természetesen ne ingyen adja át a város, hanem annak ellenértékeken kösse ki a város, hogy az államrendőrségnek biztosított helyiségeket felszabadítja és a város rendelkezésére bocsátja, valamint az építendő bolthelyiségek egy részét átengedi a városnak. Az építőipar foglalkoztatása, a hivatalok részére lefoglalt helyiségek felszabadítása és sok más ok feltétlenül indokolja a Rákóczi-tér átengedését.

Ugy érezzük, hogy a tanács még sem takti-kázott egészen kifogástalanul, mert a szerdai közgyűlés így is, úgy is foglalkozik a kérdéssel és a jelek azt mutatják, hogy a közgyűlés többsége nem hagyja majd jóvá a tanács több-ször módosított határozatát.

Hírek

Elsejétől drágább lesz a Szeged.

Tulajdonképpen egyetlen magyarázó sort sem kellene írunk arról, hogy miért drágul meg június elsején a Szeged, hiszen olvasóink min-den bizonnyal érzik anélkül is, hogy a drága-ság, úgy látszik, legyőzhetetlen sárkányának napról-napra való előnyomulása az újságok előállítási árára sem marad hatás nélkül. És hozzá minékünk — mindent külföldi valutában kell fizetnünk, ami hihetetlen nehézségeket je-lent a mai devizaközponti kiutalási rendszer mellett, úgy hogy kénytelenek vagyunk magyar koronában minden árat megadni, amit fölünk követelnek, azért, hogy hozzájussunk papiros-hoz, olombetűhöz és festékhez. Múlt hónapban kétszer emelkedtek a munkabérek is, úgy hogy már a hó közepétől többbe került magunknak a lap, mint amennyiért adtuk. A Szeged-nek nincsenek titkos pénzforrásai, a Szeged-et elő-fizetői és hirdetői tartják el, így nincs más választásunk, mint ismét hozzájuk fordulni tá-mogatásért. Az emelés amúgy sincsen arányban az általános drágulás növekedésével, hiszen harminc koronáról csak negyvenre emeljük a Szeged hétköznapi számlát, csupán vasárnap lesz a nagyobb terjedelmű számunk ötven ko-rona. Előfizetőink továbbra is részesülnek ugyanabban a nagy kedvezményben, miben eddig: 800 korona lesz csak a Szeged havi előfizetési díja. Reméljük és hisszük, hogy előfizetőink és példányonkint vásárló barátaink továbbra is ugyanúgy kitartanak közös céljaink elérésére folytatott harcunkban mellettünk, mint eddig.

— A pápa adományai. *Schioppa* Lőrinc pápai nuncius XI. Pius pápa nevében a kö-vetkező adományokat osztotta szét: A szegény-sorsu női szerzetesrendek megsegítésére három-millió-ötszázezer koronát, a világi papok és szerzeteseknek misepénzül kétféle koronát, a Zeneakadémia nélkülöző növendékeinek és mű-vészeinek támogatására százezer koronát. Az utóbbi összeget a nuncius *Hubay* Jenőhöz jut-tatta el.

— Az egyetem évzáró ünnepe. A *Ferenc* József-Tudományegyetem május huszonkilence-dikén, az egyetem alapításának ötvenegyedik évfordulóján, tartotta évzáró ünnepélyét az egye-tem dísztermében. Az ünnepélyt az egyetem ifjúsága a Magyar Hírszékgy eléneklésével kezdte meg. A megnyitó beszédet *Pfeiffer* Péter ezidei rektor magnifikus tartotta, utána *Haar* Alfréd rektortadó kar dékánja *Bolyai* Farkasról tartott figyelemreméltó előadást. Ezután a dékánok tet-ték meg jelentéseiket, majd a rektor a pálya-díjakat osztotta ki a nyertes hallgatók között. A rektor záróbeszéde után az ünnepély a Himnusz akkordjaival ért véget. Az ünnepélyen megjelent *Somogyi* Szilveszter polgármester, *Gadl* Endre kulturszenátor, dr. *Szalay* József kerületi főkapitány, *Móra* Ferenc muzeumigazgató és *Tonelli* Sándor iparkamarai vezértitkár, a nagyközönség azonban nem igen vett részt rajta.

— Megdrágult a város lapja is. A város Hivatalos Lap-jának árát az általános drágu-lásra való tekintettel, június 1-től példányon-kint 12 koronáról 24 koronára emelik, az évi előfizetés díját pedig 600-ról 1000 koronára.